

Bijlage 6: Bijlage 2 bij het Besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding

Deontologische code van de centra voor leerlingenbegeleiding

1. Inleiding

De deontologische code van de centra voor leerlingenbegeleiding vertrekt onder andere vanuit de mission statement van de centra:

De centra voor leerlingenbegeleiding ondersteunen de leerlingen, hun ouders, de leerkrachten en de schooldirecties in alle Nederlandstalige scholen van hun werkgebied bij het verhogen van het welbevinden van de leerlingen. Ze gaan daarbij uit van de vragen en problemen van de leerlingen.

Ze begeleiden de leerlingen door nieuwe perspectieven te openen in hun ontwikkeling tot zelfstandige volwassenen en volgen systematisch of vraaggestuurd de gezondheid en het welbevinden van de leerlingen op.

De centra werken samen met de leerlingen, de ouders, de leerkrachten, de scholen en andere betrokken instanties in vier domeinen: het leren en studeren, de onderwijsloopbaan, de preventieve gezondheidszorg en het psychisch en sociaal functioneren.

De centra garanderen door hun teamwerking een multidisciplinaire aanpak in die vier domeinen.

Ze verrichten onderzoek, verstrekken informatie en advies en begeleiden, op vraag van leerlingen, ouders, leerkrachten of schooldirecties, en dit, waar nodig, in samenwerking met externe diensten.

1. Vertrouwen

De basis voor de relatie tussen het centrum en zijn cliënten (de leerling, zijn ouders, de leerkracht en de schooldirectie) is wederzijds vertrouwen.

2. Onafhankelijk

De centra treden onafhankelijk op met als belangrijkste doelstelling het welzijn van de leerling.

3. Discreet

De centra garanderen discretie vanuit een respect voor alle betrokkenen.

4. Respect voor de privacy

De centra verzamelen en gebruiken enkel gegevens die relevant zijn voor de uitvoering van hun opdracht.

5. Deskundig

Alle medewerkers van de centra waken over hun deskundigheid en bekwamen zich steeds verder met het oog op hun taak.

6. Laagdrempelig

De centra stemmen hun werking af op en staan open voor hun doelgroepen. De begeleiding is kosteloos.

7. Preventief

De centra ondernemen, als dat noodzakelijk en nuttig is, tijdig actie om samen met alle betrokken partijen het welzijn van de leerlingen te vrijwaren of te bevorderen.

8. Emancipatorisch

De centra werken samen met de school aan de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de leerling en stimuleren zijn ontwikkeling tot zelfredzaamheid, zelfvertrouwen en zelfsturing met respect voor de identiteit van de leerling.

9. Maatschappijgericht
De centra hebben voeling met de maatschappelijke ontwikkelingen en houden daarmee rekening bij de uitvoering van hun opdracht.
10. Teamwerk
De centra werken multidisciplinair.
11. Prioriteit
De centra besteden bijzondere aandacht aan leerlingen die bedreigd zijn in hun ontwikkeling of opgroeien in een risicovolle omgeving.

2. De deontologische code

In zijn beroepsuitoefening reflecteert en handelt de CLB-medewerker ten opzichte van zichzelf, de cliënt, het samenwerkingsverband en het beleid. De indeling van de code volgt die vier functies:

- de zelfhanteringsfunctie verwijst naar de verantwoordelijkheid die de CLB-medewerker heeft om bij zichzelf de nodige voorwaarden te creëren die een kwaliteitsvolle dienstverlening mogelijk maken. Zelfkennis en inzicht in de eigen positie zijn daarbij essentieel;
- de dienstverleningsfunctie (inclusief hulpverlening) verwijst naar de verantwoordelijkheid ten opzichte van de gebruikers van de dienstverlening. De CLB-medewerker respecteert hun rechten en helpt de voorwaarden te scheppen om die te realiseren;
- de samenwerkingsfunctie betreft de verantwoordelijkheid ten opzichte van collega's binnen en buiten het centrum;
- de beleidsfunctie betreft de verantwoordelijkheid van de CLB-medewerker als lid van het centrum en van de samenleving.

2.1. Zelfhantering

Artikel. 1. De CLB-medewerker denkt na over en neemt zijn verantwoordelijkheid voor de gevolgen van zijn eigen handelen.

Art. 2. De CLB-medewerker houdt rekening met de sociale werkelijkheid en de maatschappelijke ongelijkheid.

Art. 3. De CLB-medewerker zorgt ervoor dat hij zijn deskundigheidsniveau (kennis met inbegrip van wetgeving, vaardigheden, waarden en attitudes) permanent actualiseert en verbetert.

Art. 4. De CLB-medewerker stelt zich autonoom op, ook op methodologisch vlak, ten opzichte van scholen, andere hulpverleners, diensten en instellingen waarmee hij, al dan niet contractueel, samenwerkt.

Art. 5. De CLB-medewerker beschouwt de dienstverlening aan de leerling als een primaire verplichting.

Art. 6. De CLB-medewerker bewaakt zijn integriteit.

Art. 7. De CLB-medewerker is zich bewust van zijn eigen waarden en normen.

Art. 8. De CLB-medewerker verduidelijkt tegenover de cliënt en alle betrokkenen de verschillende functies en rollen die hij eventueel vervult.

2.2. Dienstverlening (inclusief hulpverlening)

Art. 9. De CLB-medewerker werkt prioritair met het oog op het welbevinden van de leerling. Hij vertrekt daarbij van de wijze waarop de leerling zichzelf en zijn omgeving ervaart.

Art. 10. De CLB-medewerker ondersteunt de leerling in zijn ontwikkeling naar zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en zelfrealisatie. Hij werkt emancipatorisch.

Art. 11. De CLB-medewerker zoekt naar de meest efficiënte en minst ingrijpende hulpverlening.

Art. 12. De CLB-medewerker ondersteunt de ouders, de school en andere opvoeders om hun opvoedingsverantwoordelijkheid te realiseren en houdt rekening met hun draagkracht.

Art. 13. De CLB-medewerker kiest, vanuit een totale persoonsbenadering van de leerling, voor een geïntegreerde en multidisciplinaire werking.

Art. 14. De CLB-medewerker respecteert de bewuste handelingen en keuzen van de cliënt, en hij weegt alle belangen tegen elkaar af die in het geding zijn.

Art. 15. De CLB-medewerker respecteert elke cliënt, ongeacht zijn filosofische, godsdienstige of ideologische overtuiging, zolang die niet strijdig is met de Verklaring van de Rechten van de Mens en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Art. 16. De CLB-medewerker erkent het recht van elke cliënt, als een autonome persoon met een eigen verantwoordelijkheid, om al dan niet in te stemmen met de hulpverlening.

Art. 17. De CLB-medewerker benadert de cliënt als een volwaardige participant en helpt de cliënt een beter inzicht te verwerven in zijn eigen keuzes en in de gevolgen van zijn beslissingen.

Art. 18. De CLB-medewerker geeft elke leerling - ongeacht zijn leeftijd - informatie in een aan de leerling aangepaste taal.

Art. 19. De CLB-medewerker handelt conform de klachtenprocedure van het centrum.

Art. 20. De CLB-medewerker zorgt ervoor de professionele relatie niet te overschrijden. Dat betekent anderzins dat hij geen financiële of materiële voordelen haalt of aanvaardt uit de dienstverlening (buiten zijn loon) en dat de hulpverlener geen seksueel of ander misbruik maakt van de cliënt.

Art. 21. De CLB-medewerker vervult zijn functie deskundig. Hij denkt vooraf na over de eventuele nadelige gevolgen van zijn handelen en beoordeelt vooraf het nemen van aanvaardbare risico's.

Art. 22. De CLB-medewerker waarborgt de keuzevrijheid van de cliënt bij doorverwijzing en hanteert geen exclusieve doorverwijzingsafspraken.

Art. 23. De CLB-medewerker motiveert zijn optreden tegenover de cliënt.

Art. 24. De CLB-medewerker benadert de leerling als een unieke en authentieke persoonlijkheid.

Art. 25. De CLB-medewerker stemt zijn dienstverlening af op de behoeften en mogelijkheden van de leerling.

Art. 26. De CLB-medewerker kan enkel handelen buiten de autonome medeverantwoordelijkheid van de cliënt als die laatste kennelijk in de onmogelijkheid is die verantwoordelijkheid te dragen of als hogere belangen in het geding zijn. In die context geldt minstens de plicht om informatie te verstrekken aan de betrokkenen.

Art. 27. De CLB-medewerker zorgt voor transparantie van de dienstverlening. Dat betekent onder andere dat hij aan ouders en leerlingen een begrijpelijke en waarheidsgetrouwe beschrijving van zijn optreden geeft en hen op de hoogte stelt van wat er met de ingewonnen gegevens zal gebeuren.

Art. 28. De CLB-medewerker verzamelt en raadpleegt gegevens over de leerling als die relevant zijn voor de uitvoering van zijn opdracht of als de regelgeving met betrekking tot de centra voor leerlingenbegeleiding dat voorschrijft.

Art. 29. De CLB-medewerker houdt bij de raadpleging van het multidisciplinair dossier door de cliënt of door andere betrokkenen en bij de overdracht van gegevens uit het multidisciplinair dossier rekening met de regelgeving betreffende het multidisciplinair dossier in de centra voor leerlingenbegeleiding.

Art. 30. De CLB-medewerker deelt informatie alleen telefonisch of elektronisch mee als hij de aanvrager kent of kan identificeren en als de nodige voorzorgsmaatregelen in acht zijn genomen.

Art. 31. De CLB-medewerker - al of niet, of niet meer - in actieve dienst is gebonden door het beroepsgeheim. Dat betekent onder andere dat noch de toestemming van de leerling of zijn ouders, noch het einde van de begeleiding in ruime betekenis (verandering van school, einde van de schoolloopbaan, overlijden van de leerling) een einde stelt aan de verplichting tot het respecteren van het beroepsgeheim.

Art. 32. De CLB-medewerker zorgt ervoor dat de documenten en verslagen, die worden opgesteld ter uitvoering van zijn opdracht, steeds worden bijgehouden en bewaard op een dusdanige wijze dat het beroepsgeheim er niet door wordt geschonden.

2.3. Samenwerking

Art. 33. De CLB-medewerker werkt samen met anderen als het belang van de leerling dat vereist en het beroepsgeheim dat toelaat.

Art. 34. De CLB-medewerker heeft een informatie- en een consultatieplicht ten opzichte van de collega's. Hij stelt eigen inzichten en beroepservaringen ten dienste van collega's en toetst eigen opvattingen aan die van collega's.

Art. 35. De CLB-medewerker benadert zijn collega's als gelijkwaardige partners en er bestaat geen hiërarchie tussen de disciplines onderling.

Art. 36. De CLB-medewerker eerbiedigt de eigenheid van elke discipline en van elke collega in het team.

Art. 37. De CLB-medewerker maakt geen misbruik van een uit eigen deskundigheid voortvloeiende positie.

2.4. Verantwoordelijkheid tegenover het beleid

Art. 38. De CLB-medewerker vervult een signaalfunctie ten aanzien van personen die verantwoordelijk zijn voor het CLB-beleid.

Art. 39. De CLB-medewerker meldt wantoestanden die hij opmerkt.

Art. 40. De CLB-medewerker informeert het beleid over de vereiste voorwaarden (wettelijk kader, middelen, structuren, vorming, ...) die nodig zijn voor het deskundig en autonoom functioneren van de medewerkers met het oog op een kwaliteitsvolle werking.

Art. 41. De CLB-medewerker werkt loyaal mee aan de ontwikkeling, de verwezenlijking en het transparant maken van de doelstellingen en het beleid van de CLB's.

Art. 42. De CLB-medewerker werkt mee aan de verplichte registratie en aan de verzameling van gegevens die beleidsmatig relevant zijn. Die gegevens worden ten allen tijde geanonimiseerd, tenzij de wet het anders verplicht.